

Република Северна Македонија - Republika e Maqedonisë së Veriut
МИНИСТЕРСТВО ЗА ПРАВДА MINISTRIA E DREJTËSISË
БИРО ЗА ЗАСТАПУВАЊЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
ПРЕД ЕВРОПСКИОТ СУД ЗА ЧОВЕКОВИ ПРАВА
BYROJA PER PERFAQESIMIN E REPUBLIKES SE MAQEDONISE SE VERIUT
PARA GJYKATES EVROPIANE PER TE DREJTAT E NJERIUT

Бр. Нр. 0102-173/1
29 08 2025 год.-viti
СКОПЈЕ / SHKUP

Република Северна Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА ПРАВДА
Биро за застапување на Република Северна Македонија
пред Европскиот суд за човекови права

СТРАТЕШКИ ПЛАН
2025 – 2026 ГОДИНА

2025 година

1. ВОВЕД

Бирото за застапување на Република Северна Македонија пред Европскиот суд за човекови права (Бирото), како орган на државната управа во состав на Министерството за правда, изготви Стратешки план за периодот 2025 – 2026 година.

Стратешкиот план на Бирото, дава јасен преглед на неговите основни карактеристики, надлежности и специфичности утврдени со Законот за застапување на Република Македонија пред Европскиот суд за човекови права и Законот за извршување на одлуките на Европскиот суд за човекови права. Преку овој документ се дава посебен осврт на постигнатите резултати од 2023, 2024 и првата половина од 2025 година, кои Бирото подетално ги презентира во своите Годишни извештаи и Годишните извештаи за работата на Меѓуресорската комисија за извршување на одлуките на ЕСЧП. Истовремено, преку овој стратешки план се презентирани приоритетите и целите на Бирото кои според својата природа се од континуиран карактер.

2. МИСИЈА

Бирото за застапување на Република Северна Македонија пред Европскиот суд за човекови права ги застапува државните интереси на Република Северна Македонија во сите постапки пред Европскиот суд за човекови права и Комитетот на министри во процесот на надзор над извршувањето на одлуките на ЕСЧП.

3. ВИЗИЈА

Квалитетна одбрана на државата во постапките пред ЕСЧП и Комитетот на министри.

4. НАДЛЕЖНОСТИ НА БИРОТО ЗА ЗАСТАПУВАЊЕ НА РСМ ПРЕД ЕСЧП

Со Законот за застапување на Република Македонија пред Европскиот суд за човекови права (Службен весник на РМ, бр. 67 од 29.05.2009 година) и Законот за измена и дополнување на Законот за застапување на Република Македонија пред Европскиот суд за човекови права (Сл. Весник на РМ, бр.43 од 04.03.2014 година и бр.64 од 11.04.2018 година) се уредуваат застапувањето, постапувањето и заштитата на интересите на државата пред Европскиот суд за човекови права, надлежноста, овластувањата, организацијата и

раководењето со Бирото, како и други прашања кои се однесуваат на застапувањето и постапувањето на државата пред Европскиот суд за човекови права.

Бирото ги врши следниве работи:

- Ја претставува Република Северна Македонија во постапките пред Судот во случаите кога Република Северна Македонија е странка во спорите пред Судот;
- Обезбедува соработка на органите на Република Северна Македонија со Судот и со другите органи на Советот на Европа, по прашањата кои се однесуваат на застапување на Република Северна Македонија пред Судот;
- Подготвува одбрана и непосредно ја застапува Република Северна Македонија во постапките пред Судот;
- По предметите по кои постапува посредува во контактите на Судот со домашните судови и државните органи;
- По предметите по кои постапува, комуницира и презема дејствија за извршувањето на пресудите на Судот, кои се однесуваат на заштитата на човековите права во рамките на Советот на Европа;
- Врши увид во судските и управните предмети, како и во секоја друга документација на државните органи, согласно со закон;
- Ракува со класифицирани информации согласно со прописите за класифицирани информации;
- По предметите по кои постапува прибавува информации, објаснувања и мислења од домашните судови и државните органи, во име на Владата;
- Склучува спогодби за пријателско решавање на предметите пред Судот;
- Во име на Владата изјавува еднострана декларација;
- Врши постојана анализа на пресудите и праксата на Судот по однос на заштитата на човековите права и слободи загарантирани со Европската конвенција за заштита на човековите права и основните слободи и за тоа ги известува домашните судови и државните органи;
- Изготвува препораки за можни постапувања на домашните судови и државните органи заради извршување на одлуките на Судот во случај на констатирана повреда на Конвенцијата од страна на домашните судови и државни органи;
- Се грижи за обезбедување на усогласеност на домашното законодавство со стандардите на Конвенцијата и праксата на Судот;
- Го следи остварувањето на обврските на домашните судови и државни органи кои произлегуваат од одлуките на Судот при констатирани повреди на Конвенцијата од страна на домашните судови и државни органи;
- Ја информира Владата за текот на постапките кои се водат против Република Северна Македонија пред Судот;
- За извршувањето на пресудите донесени од Судот, во координација со Министерството за надворешни работи, доставува информации до Комитетот на министри при Советот на Европа, за преземените мерки од Република Северна Македонија;
- Учествува во работата на состаноците на Комитетот на министри кога се разгледуваат преземените мерки за извршување на пресудите на Судот од страна на Република Северна Македонија;
- По потреба на Владата и предлага формирање на стручни тимови за подготовка на одбраната и застапувањето на Република Северна Македонија во постапките пред Судот;
- Соработува со Академијата за обука на судии и јавни обвинители и нивни заменици, во постојаната едукација на судиите, јавните обвинители, адвокатите и другите правни професии, заради извршување на пресудите и примена на праксата на Судот како извор на право и
- врши и други работи утврдени со закон.

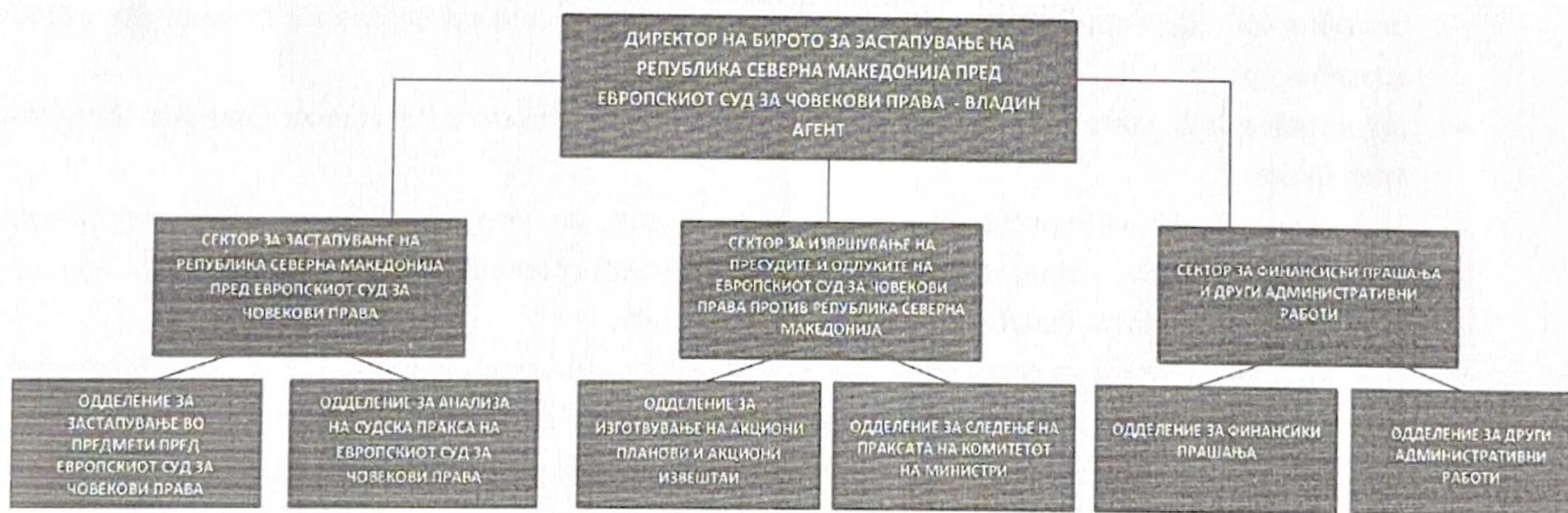
Согласно Законот за извршување на одлуките на Европскиот суд за човекови права (Сл. Весник на РМ бр.67/09 од 29.05.2009 година) и Законот за изменување на законот за извршување на одлуките на Европскиот суд за

човекови права (Сл. Весник на РМ, бр.43 од 04.03.2014 година и бр.64 од 11.04.2018 година) Бирото е задолжено да ги врши стручните и административните работи на Меѓуресорската комисија формирана за целите на следење на извршувањето на одлуките на Европскиот суд за човекови права, донесени по предметите против државата. Комуникацијата со Комитетот на министри, кој на ниво на Совет на Европа е задолжен за надзор над извршувањето на пресудите и одлуките на ЕСЧП, остана резервирана за Бирото, во чија надлежност, меѓудругото е не само организација, подготовка и поддршка на работата на Меѓуресорската комисија, туку и изготвувањето на акционите планови и извештаи и нивно доставување до Комитетот на министри.

5. СТРУКТУРА НА БИРОТО ЗА ЗАСТАПУВАЊЕ НА РСМ ПРЕД ЕСЧП

Бирото, согласно актуелниот Правилник за систематизација на работните места, е организирано во три сектори и шест одделенија.

Во продолжение е даден **органограм** на Бирото:

6. СПЕЦИФИЧНОСТИ НА БИРОТО ЗА ЗАСТАПУВАЊЕ НА РСМ ПРЕД ЕСЧП

Бирото е орган на државната управа во состав на Министерството за правда кое ги застапува интересите на Република Северна Македонија во постапките пред ЕСЧП, врши координација на извршувањето на одлуките и пресудите на ЕСЧП од страна на државата во соработка со Комитетот на Министри при Советот на Европа во постапката за надзор над извршувањето на одлуките и пресудите на ЕСЧП.

Квалитетната и ефикасна работа на Бирото зависи и се потпира на ефикасната и квалитетна соработка со домашните институции (судовите, обвинителството, органите на државната управа, но и останатите институции во државата, вклучително и Собранието на Република Северна Македонија) на чие сторување или несторување се во фокусот на поднесените апликации против државата пред ЕСЧП. Дополнително, соработката со останатите институции во системот на државата е и клуч за брзо и ефикасно извршување на одлуките на ЕСЧП, особено од аспект на преземање на сите активности во насока на извршување на одлуките, што зависи од природата и причините за констатираната повреда на ЕКЧП во секој поединечен случај.

Бројот на поднесени апликации против РСМ пред ЕСЧП е голем и бројот на апликации и сложеноста на предметите е во постојан раст. За очекување е ваквиот тренд да продолжи и понатаму имајќи предвид дека сè повеќе субјекти бараат меѓународно правна заштита на своите основни слободи и права кога таквата заштита не можат ефикасно да ја остварат во Република Северна Македонија, иако државата е примарно одговорна за пружање на таквата заштита.

Правните ставови кои ЕСЧП ги изнесува во пресудите и одлуките на ЕСЧП го унапредуваат правниот поредок и управната и судската пракса во државата и укажуваат на областите кои треба да се хармонизираат со одредбите на ЕКЧП. Во тој процес Бирото е врската помеѓу државата и нејзините институции и ЕСЧП, а во постапката за надзор над извршувањето на одлуките и пресудите на ЕСЧП, Бирото е врската помеѓу државата и нејзините институции и Комитетот на министри при Советот на Европа.

7. ОСВРТ НА ПОСТИГНАТИТЕ РЕЗУЛТАТИ ВО 2023 ГОДИНА

Во текот на 2023 година, ЕСЧП до државата на одговор достави вкупно 48 апликација.

Во истиот период, ЕСЧП постапувајќи по предмети иницирани против државата донесе вкупно 11 пресуди за вкупно 24 апликации (имајќи предвид дека за некои од нив Судот ја спои постапката). Со 10 беше констатирана повреда на ЕКЧП, а 1 пресуда беше донесена за случај за кој Судот веќе претходно имаше утврдено повреда, а во постапка за ревизија,

Во текот на 2023 година ЕСЧП донесе вкупно 20 одлуки против Северна Македонија со кои одлучи за вкупно 117 поднесени апликации пред ЕСЧП. Со 6 одлуки од вкупно 20, ЕСЧП одлучи за вкупно 11 апликации поднесени против државата и истите ги прогласи за недопуштени. Од преостанатите 14 одлуки, 10 одлуки беа донесени врз основа на постигната спогодба помеѓу државата и апликантите. 2 одлуки беа донесени по еднострано признавање на повреда на ЕКЧП од страна на државата, а 2 предмети беа тргнати од листата поради изгубен интерес за постапките од страна на апликантите.

Во текот на 2023 Комитетот на министри донесе финални резолуции за вкупно 16 предмети против РСМ. Бројот на предмети во извршување, а под надзор на Комитетот на министри на крајот на 2023 година изнесуваше 33.

8. ОСВРТ НА ПОСТИГНАТИТЕ РЕЗУЛТАТИ ВО 2024 ГОДИНА

Во текот на 2024 година, ЕСЧП до државата на одговор достави вкупно 44 апликација.

Во истиот период, ЕСЧП постапувајќи по предмети иницирани против државата донесе вкупно 10 пресуди за вкупно 12 апликации иницирани против државата и со сите констатираше повреда на ЕКЧП.

Во истиот период ЕСЧП донесе 14 одлуки за вкупно 26 апликации против државта. Од нив 3 кои се однесуваа на 3 апликации беа одлуки за недошустеност на апликациите, 5 одлуки за 12 апликации беа донесени врз основа на спогодба, 3 одлуки за 7 апликации беа донесени врз основа на еднострана декларација од државата, 3 одлуки беа донесени во врска со 4 апликации поради повлекување на апликацијата односно поради изгубен интерес од страна на апликантите за понатамошно водење на постапката пред ЕСЧП.

Комитетот на министри во текот на 2024 донесе 15 финални резолуции со кои го затвори надзорот над извршувањето на повеќе пресуди и одлуки на ЕСЧП против државата. Бројот на предмети во извршување, а под надзор на Комитетот на министри на крајот на 2024 година изнесуваше 31.

9. ОСВРТ НА ПОСТИГНАТИТЕ РЕЗУЛТАТИ ВО 2025 ГОДИНА

До средината на месец август 2025 до Бирото за застапување на одговор од страна на ЕСЧП се доставени на одговор вкупно 97 предмети, а ЕСЧП во истиот период донесе 2 пресуди со кои констатираше повреда на ЕКЧП во однос на две апликации и 7 одлуки со кои одлучи за 44 апликации.

Пред Комитетот на министри под надзор над извршувањето се вкупно 37 предмети против РСМ, а во текот на 2025 засега Комитетот нема донесено ниту една финална резолуција.

Бирото работи само со еден вработен и тоа помлад референт (архивар) вработен на неопределено време. Моментално 6 правници се ангажирани по основ на договор за дело.

10. ПРИОРИТЕТИ И ЦЕЛИ НА БИРОТО ЗА ЗАСТАПУВАЊЕ НА РСМ ПРЕД ЕСЧП

- Застапување на интересите на Република Северна Македонија во постапките пред Европскиот суд за човекови права. Бирото за застапување ќе цели кон квалитетна одбрана на државата во постапките пред ЕСЧП, со што ќе допринесе за поквалитетни одлуки на ЕСЧП;
- Застапување на интересите на Република Северна Македонија пред Комитетот на министри во однос на извршувањето на пресудите и одлуките на ЕСЧП. Ефикасна координација на извршувањето на пресудите и одлуките на ЕСЧП ќе биде еден од врвните приоритети на Бирото за застапување на РСМ пред ЕСЧП. Ефикасното и брзо извршување на одлуките на ЕСЧП на национално ниво придонесува кон намалување на бројот на апликации пред ЕСЧП против државата, а кон истата цел допринесува и усогласувањето на домашното законодавство, јавните политики и на управната и судската пракса, со стандардите на ЕКЧП;
- Зајакнување на соработката со домашните институции, судовите, обвинителството, органите на државната управа, но и останатите институции во државата, вклучително и Собранието на Република Северна Македонија);
- Подигнување на јавната свест за ЕКЧП и работата на ЕСЧП;
- Зајакнување на човечките капацитети на Бирото за застапување на РСМ пред ЕСЧП. Бирото за застапување на РСМ пред ЕСЧП е тесно специјализиран орган на државата кој секојдневно ги брани државните интереси пред ЕСЧП како меѓународен суд и има дополнителни надлежности. Единствено силно Биро за застапување на РСМ пред ЕСЧП кое оптимално ќе ги обезбеди условите за остварување на задачите на застапување на државните интереси (првенствено преку

обезбедување на доволно кадровски капацитети кои располагаат со потребното стручно и специфично знаење и искуство) како и позиционирањето на Бирото за застапување на РСМ пред ЕСЧП во внатрешниот правен систем на начин кој обезбедува и овозможува реално остварување на негови надлежности во сите сфери на дејствување за кој е основан, ќе доведе до намалување на бројот на предмети пред ЕСЧП против РСМ, а на тој начин и до поголемо почитување и поквалитетна заштита на човековите права во државата и конечно до заштеда во државниот Буџет.